

Position Paper

Vrees voor extra tekort

van ruim 100.000 aan zorg- en welzijns- medewerkers in 2028 door bezuinigingen VWS

Oproep namens 1500 werkgevers in zorg en welzijn aan het kabinet: investeer in extra opleiden en behoud om onbeheersbare tekorten af te wenden.

RegioPlus waarschuwt dat de transformatie van zorg naar welzijn, zoals overeengekomen in het IZA, in gevaar komt door de bezuinigingen van VWS op de arbeidsmarkt voor zorg en welzijn. Wij roepen minister Agema van VWS op om met de IZA-partijen af te spreken om 100 miljoen per jaar extra beschikbaar te stellen voor de instroom en het opleiden buiten het ziekenhuis.

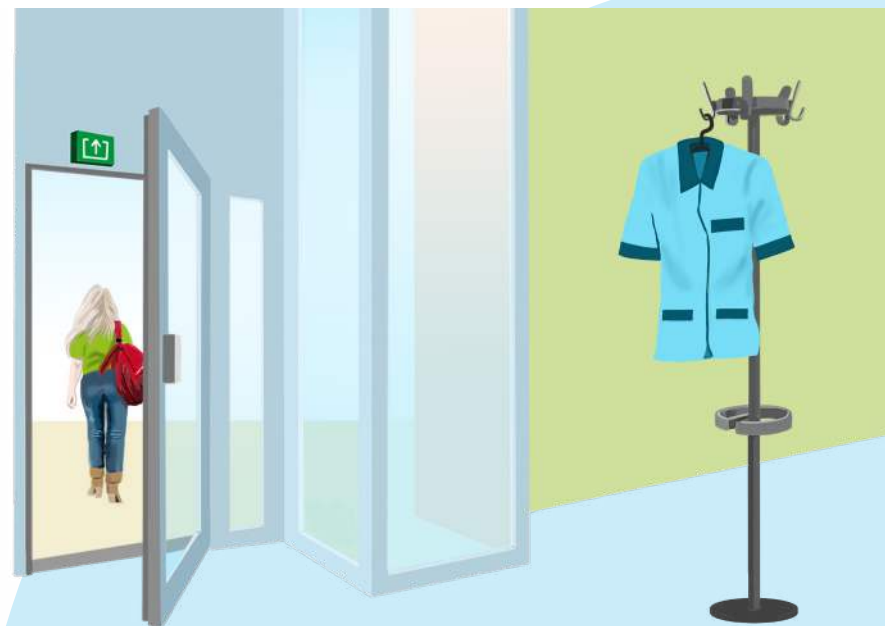

Verdrievoudiging van openstaande vacatures door bezuinigingen

De bezuinigingen van het ministerie van VWS, van ruim 130 miljoen euro vanaf 2026, op middelen voor instroom en behoud van medewerkers vergroot het tekort zeer sterk.

Op dit moment is er al sprake van 68.150 niet vervulde vacatures en het tekort aan zorg- en welzijnsmedewerkers stijgt daardoor eind 2025 mogelijk al met 30.000 medewerkers extra waardoor het totaal aantal openstaande vacatures oploopt tot ruim 98.000. Dat loopt de drie jaar erna op tot een extra tekort van naar verwachting 103.000 medewerkers met als gevolg dat er een tekort zal ontstaan van ruim 200.000 medewerkers in zorg en welzijn. Dit is een verdrievoudiging van de huidige situatie.

RegioPlus, de vereniging van de 12 regionale werkgeversorganisaties en daarmee van ruim 1500 aangesloten zorg- en welzijnsorganisaties, maakt zich grote zorgen over de nadelige gevolgen hiervan voor het opleiden, instromen en behouden van medewerkers en het realiseren van werkplezier voor de 1,5 miljoen werkenden in zorg en welzijn.

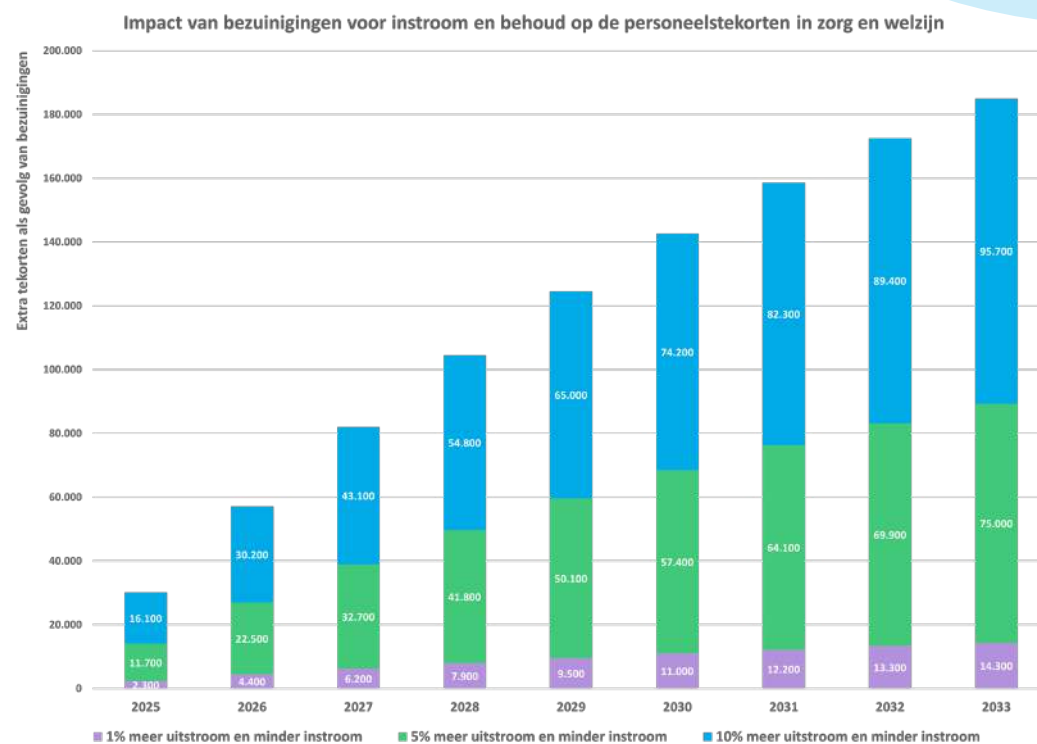
Grote gevolgen van de aangekondigde bezuinigingen op de arbeidsmarkt

Als concreet gevolg van de keuze van het kabinet om in 2026 en 2027 de begroting voor arbeidsmarktbeleid zorg en welzijn te halveren, zal de toegankelijkheid van zorg en welzijn in Nederland aantoonbaar en aanzienlijk verminderen.

RegioPlus heeft het prognosemodel dat ook door VWS zelf wordt gebruikt, ingezet om de consequenties van deze bezuinigingen door te rekenen. Hierin is gekeken naar de volgende effecten van de aangekondigde bezuinigingen:

- Wat gebeurt er met verzuim als je minder inzet op vitaliteit
- Wat gebeurt er met opleidingsrendement als je minder inzet op de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt
- Wat gebeurt er met de instroom in de opleiding en de totale instroom als je minder inzet op werving
- Wat gebeurt er met de uitstroom als je minder inzet op behoud.

Op basis van het prognosemodel is te zien dat het personeelstekort binnen 4 jaar met nog eens 100.000 mensen zal toenemen en op de nog langere termijn zal dit zelfs 180.000 worden.

Het realiseren van betere banen en werkplezier nodig voor behoud en werving personeel

De huidige arbeidsmarkt vraagt om een transformatie van werk. Waar waardevol werk op waarde wordt geschat en gewaardeerd, zowel door werkgevers als door de maatschappij. Aan deze maatschappelijke opgave werken alle 12 regionale werkgeversorganisaties door in hun regio intensief samen te werken met werkgevers, werkenden, het onderwijs, gemeenten, etc. Vele regionale en landelijke programma's en projecten gericht op het behouden van huidige medewerkers, instroom van nieuwe studenten voor opleidingen en stagebegeleiding, dreigen nu stil te vallen. RegioPlus stelt dat door deze bezuinigingen het werkplezier sterk zal afnemen en de uitstroom verder toeneemt.

Toenemend personeelstekort heeft ook effect bij calamiteiten zoals een pandemie

Tijdens de coronacrisis hebben de regionale samenwerkingsverbanden van werkgevers in zorg en welzijn uitvoering gegeven aan 'Extra Handen voor de Zorg' waardoor via de regio's ca. 6.500 mensen extra bijsprongen in de ouderenzorg, in ziekenhuizen en in verpleeghuizen. Hierdoor konden de meest kwetsbare mensen toch zorg en aandacht krijgen. Uit 'Extra Handen' is ook de Nationale Zorgreserve gevormd.

Structurele en betrouwbare financiering is randvoorwaarde voor maatschappelijke opgave arbeidsmarkt zorg en welzijn.

Het toekomstperspectief van zorg- en welzijnsprofessionals moet

worden verbeterd zodat de uitstroom zal afnemen. Een gebrek aan loopbaanmogelijkheden is voor zorgmedewerkers vertrekreden nummer één, zo blijkt uit het [jaarlijkse uitstroomonderzoek](#) van RegioPlus. Zorgprofessionals hebben behoefte aan meer regie op hun baan en willen meer doorgroeimogelijkheden. Ook dit kabinet noemt in haar ambities heel nadrukkelijk het belang van het realiseren van betere banen en werkplezier.

Ook regionaal werkgeverschap door bezuinigingen in gevaar

Alle financiële investeringen van de afgelopen jaren in het ontwikkelen van regionale samenwerkingen leiden inmiddels tot perspectief op een gezondere en aantrekkelijkere arbeidsmarkt. Dit komt voort uit het feit dat regionale werkgeversorganisaties zich richten op alle betrokken regionale partijen en daarmee op de relaties tussen werkgevers, professionals en burgers. De kwaliteit van die relaties bepaalt in hoeverre we met elkaar in staat zijn om de transformatie van werk vorm te geven en de maatschappelijke opgave in zorg en welzijn het hoofd te bieden. Samenwerking – regionaal en landelijk – is dus cruciaal en bezuinigingen zullen nadelige gevolgen hebben voor de continuïteit van de regionale netwerken en samenwerkingsverbanden en daarmee voor het oplossen van de serieuze arbeidsmarkttekorten in zorg en welzijn.

Noodzakelijke transformatie van werk ernstig vertraagd

Bezuinigingen bovenop einde looptijd van subsidies VWS maakt opgave voor een toekomstbestendige arbeidsmarkt zorg en welzijn praktisch onmogelijk.

De noodzakelijke transformatie van werk in zorg en welzijn is gericht op het toekomstbestendig maken van deze sector en door de sterke vermindering van subsidies komen huidige succesvolle initiatieven in gevaar. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

Vertraging bij het verminderen van de administratietijd

Slimmer, efficiënter en makkelijker werken; daar moeten we naartoe in de transformatie van de sector zorg en welzijn met inzet van technologische en digitale innovaties zoals AI. Dit moet en kan alleen ontwikkeld worden in samenspraak met zorg- en welzijnsprofessionals. Zij zijn immers de experts die ermee moeten werken. Een afstemming met hen is essentieel voor het succes van de innovatie. Zo draagt minder administratietijd bij aan de mogelijkheid om met hetzelfde aantal medewerkers meer werk te verzetten. Dat is hard nodig, omdat we in de toekomst met minder mensen kwalitatief goede zorg willen blijven leveren.

Stimulans radicaal ontregelen om zorg en welzijn toegankelijk te houden ontbreekt

Als er niets verandert, zal zorg en welzijn in de toekomst niet langer toegankelijk zijn voor kwetsbare mensen. De sector zal moeten transformeren door het oplopende personeelstekort en de vergrijzing van de samenleving.

Voor de toegankelijkheid van zorg en welzijn moeten we alles op alles zetten om de mensen die in deze sector werken te behouden. Ook de inzet op instroom in de sector zal hoog moeten zijn en we zullen veel meer burgers als een soort 'semi-professionals' moeten gaan betrekken bij het leveren van zorg en welzijn.

Transformatie van werk

De organisatie van het werk in de sector zullen we nu radicaal moeten veranderen (transformatie van werk). Hierin is RegioPlus samen met de 12 regionale werkgeversorganisaties al langere tijd proactief, verbindend en aanjagend. Samen met VWS is er geïnvesteerd in de benodigde organisatiekracht en het versterken van de regionale samenwerking door organisaties en innovatieve doeners en denkers in en om de zorg te verenigen rondom regionale maatschappelijke opgaven op het gebied van werk in zorg en welzijn.

Niet alleen de sector zal moeten veranderen maar ook de manier van denken van de individuele burger in de samenleving. Iedereen heeft een rol in deze vernieuwde maatschappij waarbij zorgen voor een ander/naaste 'weer vanzelfsprekend' is.

Het organiseren en versterken van veranderkracht, regionaal werkgeverschap en het verbinden van formele en informele zorg zal door deze bezuinigingen niet langer in hetzelfde tempo mogelijk zijn met een direct negatief effect op de noodzakelijke transformatie.

Overzicht subsidies arbeidsmarkt zorg en welzijn - looptijden

Position Paper

Extra tekort door bezuinigingen

6

Dit overzicht is niet uitputtend en bevat de grootste wijzigingen in de arbeidsmarktsubsidies en is samengesteld o.b.v. de begroting VWS en aanvullende documentatie.

Subsidies (x 1.000 euro)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Opmerking
SectorplanPlus / arbeidsmarktmiddelen	100.000	100.000	100.000	Stopt				
Subsidie KiPZ*	227.478	227.478	Stopt					Overheveling naar nieuwe regeling
MSZ-regeling*			119.200	119.200	238.400	238.400	238.400	Nieuwe regeling opleiding ziekenhuizen en umc's
Investeringsakkoord opleidingen in de wijkverpleging**		49.860	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	
Opleidingsmodule Basis Acute Zorg***	7.283	10.000	2.406	2.407	5.200	5.200	5.200	Verliep voor 2025 via beschikbaarheidsbijdrage
Stagefonds****	123.489	122.000	122.000	122.000	122.000	Stopt		
Leidraad Vakmanschap en Werkplezier****						40.000	40.000	
STOZ*****		6.301	10.567	8.122	4.710	416		
Zorg voor jezelf, sta sterker in je werk	6.711	7.299	7.700	Stopt				
AZW programma	555	390	404	419	435			Onbekend wat er vanaf 2028 gebeurt
Regionaal Investeringsfonds	21.629	22.088	32.661	27.422	24.620	Stopt		

* De huidige subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Personeel Ziekenhuizen wordt om rechtmatigheidsredenen niet voortgezet. De middelen blijven beschikbaar voor opleiden in de medisch specialistische zorg. Er is nu een besluit om de middelen tijdelijk deels beschikbaar te stellen via een nog te publiceren subsidieregeling strategisch opleiden medisch specialistische zorg. Om verder uitvoering te geven aan de IZA afspraak om de middelen beschikbaar te houden voor de MSZ-sector, is afgesproken om het resterende deel van de middelen (€ 119,5 miljoen) voor 2025 en 2026 over te hevelen naar de premiegefinancierde zorguitgaven. Zorgverzekeraars hebben afgesproken om deze middelen in een fonds voor opleidingen in de MSZ te plaatsen.

** Voor het structureel financieren van het onderhouden van de vernieuwde opleidingsstructuren en de werkgeverskosten van het opleiden en begeleiden van leerlingen via deze opleidingsstructuren is met ingang van 2025 € 60 miljoen beschikbaar. Deze middelen zullen door middel van een nog te publiceren subsidieregeling beschikbaar worden gesteld.

*** De bekostiging van de Basis Actue Zorg (BAZ) opleidingsmodules gaat vanaf 1 januari 2025 mee met de modulaire bekostiging van de ziekenhuisopleidingen.

**** € 40 miljoen blijft beschikbaar voor Leidraad Vakmanschap en Werkplezier onder de noemer 'Opleiden buiten het ziekenhuis'.

***** Betreft STOZ-aanvragen 2025 waarbij in totaal € 25 miljoen wordt ingezet in de periode van 2025 - 2028.

Over RegioPlus

RegioPlus is de landelijke vereniging van regionale werkgeversorganisaties in zorg en welzijn en vormt de schakel tussen het landelijk beleid en de regionale uitvoering.

Wij zetten ons in voor een zorgzamere samenleving waarin verantwoorde-lijke werkgevers, gedreven professionals én betrokken burgers samen werken aan het kunnen verlenen van zorg en welzijn aan iedereen die dat nodig heeft. Nu en in de toekomst.

Door onze regionale infrastructuur en lokale netwerken te verbinden met landelijke projecten en arbeidsmarktprogramma's is het mogelijk om regio- en domeinoverstijgend te denken, werven, leren, werken en innoveren.

1 vereniging
12 regionale werkgeversorganisaties
1500 aangesloten werkgevers
1.500.000 medewerkers

DE
RO-
WERDAMSE
ZORG

 Sigra

transvorm
verander met werken in zorg en welzijn

UTRECHTZORG

viaZORG
www.welzijn5.org - Delft

 WGV
zorg en
welzijn

WGV
ZORG+
WELZIJN
ZHZ

WZAW
WERKGEVERENIGING
ZORG EN WELZIJN

zorg
aan
zet

 ZorgpleinNoord

flever®

ZW
connect

Dit is een uitgave van RegioPlus

Meer informatie

Neem contact op met de woordvoerder RegioPlus, Tim Rook, t.rook@regioplus.nl, 06- 31 97 63 36

079 323 03 19

info@regioplus.nl

www.regioplus.nl

